

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-46 szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy óra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vissz- és ünneppapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 251. szám.

Csütörtök, november 3.

Az obstrukció alkonya.

Nagybecskerek, november 3.

Egy ismert népmonda szerint az, aki minden szentek napjáról halottak napjára fordulójára kimegy a temetőbe, maga előtt elvonulni látja azoknak az alakjait, kik a jövő évben meghalnak.

Ha a t. ellenzék azt a szabad időt, melyet a Ház a sírok látogatása céljából adott neki, arra használta volna fel, hogy a jövő év titkát, nem, már nyilvános titkát maga előtt elvonultassa, akkor alkalmasint látta volna, hogy az obstrukció ellebben előlte.

Hogy ez nyilvánvaló, tehát több nem titok, azt az ellenzéki urak legjobban tudják, mert ők maguk halálos betegnek tartják az obstrukciót és csak az állandó vitabizottsággal akarnak egy erőltetett eszközt alkalmazni, hogy az általuk oly forrón szeretett beteg még életben tartsák.

Csak hogy az urak orvosságát eleve hatástalannak jelöljük meg, mert egy ember abból a csoportból, mely titkon mindig velük tartott, a néppárt egy előkelő tagja a pártból való kilépése magyarázatul egy levelet tett közzé, melyben leleplezi, hogy az ellenzék üzelmei, abban a csoportban is, melyhez ő tartozott, csak személyes okokból, de semmi esetre sem tárgyi és bizonynyal nem hazafias indokokból erednek, mert hisz azelőtt az ellenzék legtöbb részénél erős volt az a meggyőződés, hogy a létező házszabályokat többé nem lehet fenntartani, hogy az obstrukciónak, kivált annak a vadnak és esztelennek, okvetlen elejét kell venni.

Az urak törekvése tehát hatástalan marad és a miniszterelnök indítványa, a többség helyeslésével fog találkozni, helyesléssel, mely erőlyes tetté fog változni. Ha még oly szívósan fog is az igénytelen tehetség-telenség, melynek nem szabad tovább a

Házban a hangot adni, a további befolyás fennartásáért viaskodni, ha még oly szomorú is, hogy az ellenzék higgadt elemeit most is kíséretül kényszerítette, a győzelem mégis a kormány és szabadelvűpárt részén lesz, melyek Magyarország legdrágább javait, a parlament és a magyar alkotmány tekintélyét feltétlenül érvényre fogják emelni.

Csak akkor fogja a parlamentáris tanácskozás rendes alakját magára öltetni, azt a tárgyilagosságot, azt az eszmei tartalmat felmutatni, melyre feltétlenül szüksége van, hogy az országban a közvéleményt államférfiúi és hazafias értelemben vezethesse.

A német kereskedelmi szerződés. A felhivatalos Bud. Tud. jelenti: Tiszta István gróf miniszterelnök tegnapelőtt este Gesztől Bécsbe utazott, a hová tegnap délután érkezett meg, hogy részt vegyen a német birodalmi kormány képviselőjével, Posadowski gróf államtitkárral folyó tárgyalásokban. A miniszterelnök legkésőbb ma délután ismét Budapesten lesz, hogy jelen lehessen az országgyűlési szabadelvűpárt ma este tartandó értekezletén.

Posadowski gróf német belügyi államtitkár tegnap a „Neue Freie Presse” egyik munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Azért jöttem ide, hogy a német-magyar-osztrák kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalásokat, melyeknek mindkét fél a legnagyobb fontosságot tulajdonítja, gyorsan kielégítő eredményhez juttassam. Vajjon ez az akció, a melynek idejövetelem kezdetét jelenti, sikerrel jár-e és meddig tart, azt nem mondhatom. Világos, hogy az én időm nagyon ki van mérve, mert a birodalmi gyűlés nemsokára összeül és ettől eltekintve, annyira elfoglalt miniszter vagyok, hogy aligha lehetek abban a helyzetben, hogy hivatalomból hosszabb ideig távol maradjak. A 14 napos idő, amelyet emlegetnek, a leghosszabb idő, amely alatt távol maradhatok. Mindkét részen fontosnak és sürgősnek tartják az ügyet. A jóakarát, mely mindkét félnél mutatkozik és a legjobb szándék, mely eltölti őket, valószínűvé teszi, hogy a tárgyalások a legnagyobb gyorsasággal fognak haledni az új szerző-

dés megkötése felé. Biztosíthatom önt, hogy az én impresszióm szerint a magyar és az osztrák kormány is gyorsan akarja a szerződést megkötöni. A kereskedelmi szerződésről való gyors döntés a legfontosabb dolog és a közlekedésügyre és az iparra a legnagyobb előnnyel jár.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Pályázat alapítványra.** A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter a Karlitzky Albert-féle alapítványból a Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény vármegyei róm. kath. iskolák tanítóit, valamint ezek özvegyeit és árváit illető három évi egyszáz (100) koronás és egy évi nyolcvan (80) koronás segélydíjra pályázatot hirdet. Ezen segélydíjra jogosítvák 1. az említett iskolák tanítói, kik a tanítói vizsgát letették s illetőleg ennek letétele alól hatóságilag fölmentettek, erkölcsi magaviseletük, nemkülönben a tanítói pályán kifejtett működésük által magukat kitüntették s a tanításra agykoruk vagy pedig testi fogyatkozásuk miatt alkalmatlannak váltak, az országos tanítói nyugdíjalapból azonban ellátást nem élveznek. 2. a jogosult tanítóknak a) özvegyei, kik kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanusítottak, férjükkel életfogytiglan éltek, avagy tölük önhibájukon kívül választattak el, b) árvái, kik tizenegyedik életévüket még nem érték el. A jelzett segélydíj a tanítóknak életfogytiglan, a tanítók özvegyeinek szintén életfogytiglan s illetőleg újból való férjhezmenetelükig, az árváknak pedig 14-ik életévük betöltéséig adományoztatik. A folyamodók minősítését igazoló okiratokkal kellőleg felszerelt folyamodványok a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnál folyó évi december hó 1-ig bezárólag nyújtandók be.

— **Zászlószentelés Tor.-Szécsányon.** Szép ünnepélyt ült október hó 30-án Tor.-Szécsány községe. Ekkor szentelték föl ugyanis nagy díszszel az ottani állami iskola pompás új zászlaját. Az ünnepély reggel 6 órakor ébresztő-zeneszóval

A „TORONTÁL” tárcája.

A pénz hatalma.

Amikor James a városba költözött, egészben csak százötven frankja volt. Abból megélhetett volna két hónapig és állás után is nézhetett volna, miközben lett volna rá alkalma, hogy alaposan megismerkedjék a járdával.

De ő mindjárt eleitől fogva egy finom, nehéz hivatásra adta magát, amely nagy ügyességet és más különféle természetes adományt igényelt; a hivatások legfárasztóbbját, amely nem engedett se pihenést, se szabadságot: merész módon neki adta magát a semmittevésnek.

Vett elegáns utruhát, alkalmi vételen szerzett egy szép utibőröndöt, amely tele volt ragasztva a Svájc s a Riviera legelőkelőbb szállodáinak a reklámédelűivel. Hogy a bőröndnek aztán meglegyen a megfelelő súlya, vett egy frankért régi újságpapírost. Mindezek után pedig bérkocsiba ült s elvitette magát s uti podgyászát egy előkelő szállodába, a „Norvég tigrishez” címzetbe.

Itt egy kicsi, de szép fekvésű lakást bérelt és a szolgáknak a még megmaradt ötven frankjából adott harminc frank borrhálót. Elhatározta, hogy a Jimmy vendéglőben fog étkezni.

Duvalnál, a kitünő kanadai szabónál tíz rend ruhát csináltatott: kételejű kabátot, szakelőntnyt, szmokingot, fraköltönyöket, kerékpáröltözeteket, lovagló nadrágot, a legnagyobb gondossággal válogatta a szöveteiket és szakértelemmel beszélte meg a szabást s a kivittet.

Ha a walesi herceg látta volna a nyakendőket és ingeket, amelyeket James Teminorenél rendelt, a veresége miatt érzett kétségbeesésében lemondott volna minden további igényéről az elegánciának és habozás nélkül fölöltözött volna utcaseprőnek.

Három frank ellenében a postaiszt átadott Jamesnek tíz darab pneumatikus lapot. James aláírásokkal látta el azokat, természetesen mindeniket mással. A kártyákat a maga nevére címezte a szállodába s úgy osztotta be, hogy olyankor érkezzenek, amikor nincs otthon.

Addig, amíg hazaért, e kártyák nyitva heverték a szálloda hivatalában és ki voltak téve a szállodás felesége indiszkrét szemének.

Tisztán és érthetően lehetett olvasni a következőket:

„Igen tisztelt James ur!

Az árverés megvolt. A kastély a melléképületekkel együtt, valamint a hetven hízó ökör az öné marad.

Vinaigre, jegyző.”

Továbbá e néhány futólagos, de fejedelmi kézírással oda vetett szó:

„Kedves James!

Mi van magával? Már látni se lehet. Résztellessen bennünket abban az örömben, hogy nálunk ebédel.

Orleans Henrik, aumali herceg.”

Aztán egy nagybetűs írás:

„Édes szívem, a gyöngy-ék gyönyörű! Valósággal elkényeztetsz! Jer ma este!

Brunejault Fredegunda.”

Egy délután James megjelent a szabójánál.

— Nincs véletlenül ezer frank a pénztárban? Pontban öt órakor újra elhozom a pénzt s megkímél attól a faradságtól, hogy a bankba kelljen mennem.

Ilyen dolgokat sohasem volna szabad gyomorgöresben szenvedő embereknek mondani. A kitünő Duval arca elfakult. De meggondolta, hogy már nagyon is belement a dologba, amikor eleget tett egy háromezer frankos megrendelésnek. Ha most vonakodik ezer frankot adni, ez annyit tesz, mintha maga is beismerné, hogy nagyon kockázatos üzletbe ment bele, pedig a rossz üzlet árt a gyomornak is. Jobbnak látja hát, ha minden különösebb buzgólkodás nélkül, de kölcsön adja az ezer frankot.

Olosó, szabott árak!

Most érkeztek

Olosó, szabott árak!

nagy választékban női felöltők, raglánok, havelok-k, kabátok és gallérok, a legújabb divat szerint.

— Saját műhelyekben készült —

férfi- és gyermek-öltönyök és felöltők már most nagy mennyiségben raktáron vannak.

Telefon 141. szám.

Kovács Gedeon Nagybecskerek.

Telefon 141. szám.

kezdődött. Dél előtt 9 órakor díszmenet vonult az állami iskola tanuló ifjúságával az élén a zászlóanyáért, Gille Katalin nagybirtokosnéért. Az isteni tiszteletet a zászlószentelés előzte meg, mely alkalommal a templom zsufolásig megtelt. Isteni tisztelet után az ünneplő közönség az állami elemi iskola ünnepiesen feldíszített termébe vonult, hol a Hymnus eléneklése után Takó Antal könyvelő a hitelszövetkezet nevében a hitelszövetkezet által vett zászlót ünnepélyesen átadta az iskolának, melyet Szilber Gyula gondnoksági alelőök szép szavakkal vett át. Az átadási aktus a „Szózat” eléneklésével véget ért. 1 órakor a zászlóanya vendégszerető házában 49 terítékű diszbedét adott, melyen az első felköszöntőt Neurohr Károly plébános mondotta a zászlóanyára, utána a hitelszövetkezet elnökiigazgatója Christian György beszélt, majd utána még számos sikerült felköszöntő hangzott el. Este 8 órakor táncestély volt, mely virádig tartott vidám hangulatban.

Az ármentesítő társulatok köréből. A Tiszavölgyi Társulat középponti bizottsága báró Daniel Ernő elnöke alatt ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy Strada Bélát, a heves-szolnok-jászvölgyi társulat jubiláló elnökét s Rapács Radó államtitkárát a legmelegebben üdvözik. Jóváhagyta a bizottság a bács-tiszai és a tóközé-istváni társulatok előterjesztett közgyűlési határozatait. Megbizta az adminisztratív albizottságot, hogy az ármentesítő társulatokról szóló törvény revíziójára vonatkozólag szakvéleményt terjesszen elő.

A titeli Tisza—Duna töltésfenntartási és belvízszabályozó társulat legutóbb tartott közgyűlésén a társulat elnökévé Nikolics Fedor bárót, alelnökké Szemző Jánost választották.

A nagybecskereki új törvénykezési palota. A nagybecskereki új törvénykezési palota ügye mindinkább közeledik a megvalósulás felé. A m. kir. igazságügyminiszter most írta ki ugyanis a pályázatot a Nagybecskereken emelendő törvénykezési épület és fogház építési terveinek elkészítésére. A pályázat szerint, amelyben csak hazai építésszek vehetnek részt, az építési költségek a 650 ezer koronát meg nem haladhatják s ebben az összegben az összes belső építési berendezések, felszerelések, valamint a telekredezés költségei is bennfoglaltatnak. A pályatervet lepecsételt s a pályázó nevét tartalmazó jelígyes levéllel együtt 1905. évi január hó 10-ikének déli 12 órájáig kell benyújtani a m. kir. igazságügyminiszterium segédhivatali főigazgatójánál. A bíráló bizottság által a három legjobbnak talált pályaterv közül az első 2000 korona, a második 1400 korona, a harmadik 800 korona jutalomban részesül. A nem díjazott pályatervet bármelyike a kincstár részéről 400 koronáért megvehető. A pályadíjakat a viszonylag legjobb terveknek adják ki a kivitelre szóló megbízás tekintetében a miniszter teljesen szabad rendelkezést tart fenn magának. A palota építésének megkezdését a tavaszra tervezik.

James hazaér. Az irodában tudakolja:

— Nincs levelem, Tibérének asszonyom?

Majd hanyagul előveszi a pénztárcáját:

— Nem lenne szives felváltani ezt az ezer frankot? De kérem papírosban és aranyban.

Fél órával később egész véletlenül betoppant a fehérnemű-szállítóhoz. Megkritizálja a legutóbb szállított gallérokat. Azután egész mellékesen előveszi tárcáját és az aranyakat:

— Kérem, adjon nekem egy ezres bankjegyet ezért a sok alkalmatlan aprópénzért.

A kereskedő udvarias mosolylyal szól:

— Sokan örülnének ennek az alkalmatlanságnak!

Néhány perccel később James belépett Odessához és keservesen panaszkodni kezd a lakcipők mulandóságán. Azután gépiesen előveszi a pénztárcáját:

— Nem adhatna ké ötszázfrankot ezért a bankjegyéért?

Azután a vendéglőbe tér. Szórakozott arccal lép be. A pénztár hölgye a kívánságára tíz darab száz frankos bankjegyet ad neki a két ötszázfrankosért.

Háromnegyed ötkor visszaviszi a szabónak az ezer frankot, aki csak hogy el nem ájul örömeiben és elhaló hangon mentegetődik:

— Miért sietett olyan nagyon? Hiszen ráért volna holnap vagy holnapután is.

Megelégedetten, amiért a hitelét ilyenformán megerősítette, James szán magának az ebédhez egy üveg pezsgőt is, amelyet a pénztáros kisasszony boldog örömmel ír a számlájára.

Tristan Bernard.

Tanítógyűlés. A „Délmagyarországi Tanítóegyesület” zombolya—nagykikindai fiókja november 10-ikén d. e. 9 órakor tartja az évi rendes őszi közgyűlését a nagykikindai róm. kath. népiskolában. A gyűlés tárgysorozata: 1. Választmányi ülés. 2. Gyakorlati tanítás: „A lakóhely ismertetése”, tartja Friedrich Péter nagykikindai tanító. 3. Elnöki megnyitó. 4. Jegyzőkönyvi hitelesítők és tudósítók választása. 5. Új tagok fővétele és a tagnévjegyzék kiigazítása. 6. Előadások: a) „A számképek használata a számtanítás kezdő fokán”, tartja Oszoly Géza nagybikácsi tanító. b) „A haszonlesésről”, tartja Reck Ottó kisoroszi tanító. c) „Nyelvünkről”, tartja Marx Tamás szenthuberti tanító. 7. Tagdíjak beszedése. 8. Főnöki és pénztárosi jelentés. 9. Egyesületi belügyek. 10. Indítványok.

A Múzeum-szövetség Versecen. Már jelentettük, hogy a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetségének tagjai vasárnap csaknem teljes számban keresték fel Versecet, Szalay Imre miniszteri tanácsos, a nemzeti múzeum igazgatója vezetése alatt. A város közönsége dr. Rezucha István polgármesterrel és Semayer Károly múzeumi igazgatóval az élén hazafias érdeklődéssel és magyaros vendégszeretettel fogadta a magyar tudományos világ külföldieit, akik az egész napot Versec kulturális intézményeinek és a vattinai östelepnak meglátogatására szentelték. A közgyűlést a díszesen felbőgözött város házában délelőtt fél 10 órakor nyitotta meg Szalay Imre miniszteri tanácsos. Megnyitó beszédében kifejtette azt a nagyfontosságú hatást, amelyet a hazai múzeum- és könyvtárügy terén a Múzeumok és Könyvtárak Országos Szövetsége kifejteni hivatott és rámutatott azokra a jelentékenynek mondható eredményekre, amelyeket Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter mint a fontos kulturális fórumnak volt elnöke, a szövetség érdekében kifejt. Dr. Rezucha István polgármester tolmácsolta Versec közönségének háláját azért, hogy a Múzeum-szövetség közgyűlését kapcsolatba hozta egy kirándulással Versecre, amelynek kulturális fejlődésére kiválóan jótékony hatással lesz a magyarság és a tudomány nagyrabecsült képviselőinek jelenléte. Majd Milleker Bódog, ismert régész tartott előadást a vattinai östelepről, a melynek felkutatása legfőképpen a kiváló muzeális szakérőnek köszönhető. A közgyűlés végül lelkes táviratot intézett Wlassics Gyulához, a Szövetség elnökéhez, majd megtekintették a városkertet, a gör. kel. szerb templomot, a r. kath. parochiális templomot, a m. kir. fő- és alreáliskolát, a városi villanytelepet és a város egyéb nevezetes helyiségeit.

Katalin-estély. A nagybecskereki munkás-képző- és társas-egylet november hó 19-én könyvtára javára a Pest-szálloda ujonnan épült tancs-teremben zárkörü katalin-estélyt rendez. Belépő díj: Személyjegy 80 fillér, előre váltva 60 fillér. Családjegy 2 korona, előre váltva 1 korona 60 fillér. Jegyek előre válthatók: Wéhner György ur kereskedésében és az egylet tagjainál. Kezdet este fél 9 órakor.

Aki kétszer halt meg. E napokban érkezett a nagybecskereki anyakönyvi hivatalhoz értesítés, hogy Kuss Gyula 49 éves nagybecskereki születésű mérnök Saigóban (Cochinchina) meghalt. Miután azonban Kuss Gyula volt városi mérnök Nagybecskereken már 1885. évi október hó 18-án elhunyt és más ily nevű mérnök itt soha sem volt; nagyon valószínű, hogy a Saigóban elhalt Kuss Gyula a néhány év előtt itt elhalt Handtke őrnagy fia, aki Kuss Gyulának sógora volt. Ez ugyanis még a nyolcvanas évek elején Nagybecskerekről nyomtalanul eltűnt és ugyanakkor elveszték Kuss mérnök okmányai is melyeket Handtke valószínűleg használt és ezek alapján jelentette ide az ottani hatóság Kuss Gyula másodoszi halálát.

A nagybecskereki macskaprém. Furcsa ajánlatot tett a minap egy berlini állattenyésztő Reitter Oszkár városi rendőrkapitánynak, aki mint jeles fajbaromfityényszerző nemcsak nálunk, hanem a külföldön is ismeretessé tette magát. Reitter ugyanis a Berlinben megtartandó fajbaromfi-kiállításán szintén részt fog venni. Ezt megtudta a nevezett uriember s nem mulasztotta el az alkalmat, hogy derék rendőrkapitányunknak a figyelmét egy fekete szőrű macskafaj tenyésztésére hívja fel. A berlini hölgyek ugyanis az utóbbi időben nagy előszeretettel viseltek a macskaprém iránt s egy-egy ilyen mérték az ajánlattevő szerint szivesen fizetnek 7—8 koronát is. Eddig még nem volna ebben semmi különös, hiszen elvégre izlés dolga, hogy ki milyen prémet tétet a kabátjára, hanem az ajánlatban olyas valami is van még, ami aztán igazán furcsa dolog. A nevezett uriember ugyanis elmondja, hogy az a különös faj macska pusztán csak egerekkel táplálkozik s így ha Reitter megszivelné az ajánlatot, úgy nemcsak macskáról, hanem kellő számú egerekről is kellene gondoskodnia, amivel a macskákat táplálná. Ez azonban nem okoz nehézséget,

mert az ajánlat szerint az egereket a lenyuzott macskák husával lehetne tenyészteni, ami nagy megtakarítással járna s így a kecske is jóllaknék s a káposzta is megmaradna. Hír szerint a nagybecskereki macskák és egerek az ajánlat hírére monstre-deputációt menesztettek a mi kitűnő rendőrkapitányunkhoz, akinek ismert jó szívét meghatotta a nagybecskereki macskák és egerek veszélyvágása és cincogása s lemondott arról, hogy a nagybecskereki macskaprémot kiviteli cikké emelje, bármilyen kecséget is volt a berlini ajánlat.

Merénylet egy ügyvéd ellen. Véres merényletet követtek el a napokban Blum János dr. bozovicsi ügyvéd ellen. Az ügyvéd este fél 10 óra tájban ment hazafelé, amikor a nyit utcán három revolverlövessel megsebesítettek. A merénylő a tett elkövetése után megszökött. A rendőrség nyomozás után s erős gyanuokok alapján Zurka Nikolae ósopóti timárlegényt tartóztatta le, ki tettét tagadja ugyan, sőt azt állítja, hogy a merénylet napján Bozovicsen sem volt, de a szembesítésnél Blum dr. felesége határozottan rá ismert a merénylőre. Blum dr.-t az egyik golyó a bal füle mellett sebezte meg. Állapota súlyos ugyan, de nem tartják életveszélyesnek.

Abonyi ügyvéd — szabadlábban. Nagy szenzációt keltett annak idején Abonyi Henrik dr. temeskubini ügyvéd letartóztatása, akiről tudvalevőleg kiderült, hogy óriási összegekkel károsította meg egyik ügyfelét. A temesvári bíróság tegnap ismét foglalkozott ezzel az ügyvel és elrendelte, hogy Abonyi dr. 40 000 korona biztosíték ellenében szabadlábba helyeztessék.

A perlaszi országos vásár. Perlasz község előjáróságától vett értesítés szerint a legközelebbi perlaszi országos vásár folyó évi november hó 9-én és 10-én lesz. A vásárra menőknek a kecsi elé fogott lovakat is el kell látni marhalevéllel. Szabályszerű marhalevéllel mindennemű állatok felhajthatók a vásári nap 5 órájától kezdve. A marhifelhajtás 9-én reggel kezdődik.

Az élelmi cikkek drágulásához. Majdnem minden élelmi cikk árának emelkedése arra kényszeríti háziasszonyainkat, hogy újabb megtakarításról gondoskodjanak. Ez alkalomból arra emlékeztetünk, a mire gyakrabban utaltunk, hogy a Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé használatával nagy megtakarítás érhető el. Sok esetben a bakkávé teljesen nélkülözhető, s így nem egy többlet kiadásért kárpótlást nyerhetünk. Előítélettel mentes háziasszonyok különben is már régen „iszta” Kathreiner-kávéval ednek az asztalra, s mint a tapasztalat tanítja, a ki egyszer már megszokta, nem akarja többé nélkülözni. Erősen elkészítve a „Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé” ízében igen kellemes, s különösen gyermekeknek tápdús és vérképző. E mellett az étvágygerjesztő kávé szín eléréséhez sokkal kevesebb tej is szükséges, mintha az erősen keseső kávépótlékot használjuk; tehát itt is van megtakarítás. Mind ezeket az előnyöket természetesen csak a „valódi” Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé nyújtja. Hangsúlyozzuk ezért a bevásárlásnál a Kathreiner nevet és kérjük az eredeti csomagokat Kneipp páter arcképével és ne fogadjunk el nyitva mérlegelt egyszerűen pörkölt termékeket vagy másféleképpen csomagolt hidvány utánzatokat.

Irodalom.

* A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű-folyóirat most megjelent XI. évfolyam 21-ik füzeté a következő szép zenemű ujdonságokat közli: I. Bogdán István „Felhők meennek, felhők szállnak keletre” és „Azt mondják, hogy szegény vagyok” két eredeti szép magyar dal. II. Schuberth F. „Villi király — Erikönig” dalbálada. III. Brahms Ede „Venus” Walzer. Ily gazdag tartalommal jelenik meg e minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat minden egyes füzeté, úgy, hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő füzetben, mindenkor 10—12 oldalon kapják. Előfizetési ára egész évre (24 füzetre) 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre (6 füzetre) 3 kor. Egyes szám 60 fillér. Előfizetni a most folyó IV. évfolyadra, valamint az előző évfolyadokra is a „Zenélő Magyarország” (Klöner Ede) zenemű-kiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 22/24. sz., hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban és leggyorsabban megszerezhető. Kívánatra a „Zenélő Magyarország” eddig megjelent füzetekinek tartalomjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

* A jegyzék-napló ügyvédek, közjegyzők, bírák és bírósági végrehajtók számára dr. Fayer Gyula szerkesztésében már megjelent. Az első 50 oldal a magyar ügyvédség alaptörvények, az 1874: XXXIV. törvényeknek alkalmazása körül kifejlődött gyakorlatot, az elvi jelentőségű kuriai ügyvédi kamarai határozatok egybeállításával együtt öleli fel. A naptári rész után a következő fejezeteket tartalmazza: Bélyegilletéki táblán,

bélye
budap
pesti
járás
kama
posta
díjsz
ismer
kapot
igezs
ügyvé
tagjai
budap
Igen
szóló
Bosz
osztal
80 fill

kezdő
ciklu
keret
bírósi
volt
rov
azért,
szökn
is rá
talált,
asszon

büntet
ellen
a mel

bíró, s
József
Anna
Béla
sok, j
eski
Csamp
Hugó
Zsiro
Szavics
pedig

a válo
beisme
nek el
tözkod
került
vett m
házass
Eleinte
évek
érett
vele. M
amikor
tartan
gyanak
ezentl
kérésér
és meg
junius
Popov
öt s
tudat
gel elm
asszony
asszony
nyerni,
azon a
atyja h
ő azn
azonba
mondia
ő elme
asszony
igyekez
azt, ho
mert a
házb
négysz
az ass
véres
igyekez

A
tették,
volt an
eselekt

D
Béla
mindk
veszély
ejtettek
De
léletet

bélyeg- és illetékszabás. Közjegyzői díjszabályzat, budapesti váltótörvényszéki díjszabás. A budapesti V. ker. járásbírói díjszabása. Közbenjárás díj a végrehajtásnál. A továbbiak során a kamatszámítás módszere és táblázata, majd a postai és távirati szabályok, a hírlapok, bérkocsik díjszabályzata, a mértékek, a sorsolási naptár ismertetése következik. Természetesen helyet kapott a vaskos, keménytáblás kötetben még az igazságügyi szervezet a maga teljességében, az ügyvédi kamarák tisztviselői és választmányi tagjainak, Budapest, Fiume, Bécs ügyvédeknek, a budapesti és bécsi közjegyzőknek címtára is. Igen célszerű még az ügyvédeknek helység szerint szóló feltüntetése. A kötet negyvenedik évfolyamát Bosznia és Hercegovina országos igazságügyi osztályának ismertetése zárja le. Ára 2 korona 80 fillér.

ESKÜDTSZÉK.

A szerelmes kéményseprő.

— Esküdtzéki tárgyalás. —

A nagybecskereki kir. törvényszéknél ma kezdődött meg a november havi esküdtzéki ciklus. A mai napon Popov Dusan nagybecskereki kéményseprő ügyében ítélték az esküdtbírói bíróság, a ki, mint már annak idején megirtuk, volt kedvesét, özv. Dain Dusánné, szül. Petrov Perszidát megölni szándékozott, még pedig azért, mert az asszony nem akart vele Szerbiába szökni. Popov egy nála levő revolverből négyszer is rálőtt az asszonyra, azonban csak két golyó talált, de az sem életveszélyesen, úgy, hogy az asszony néhány hét alatt teljesen felgyógyult.

A kir. ügyészség ezért szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt vádat emelt Popov ellen s így az ügy az esküdtbírói bíróság elé került, a mely a következőképen alakult meg:

Elnök dr. Polgár Sándor kir. törvényszéki bíró, szavazó-bírók: Junga Aladár és Mak József, ügyész: dr. Boross Dezső, védő: dr. Annau Ernő, orvosszakértők: dr. Fialowski Béla és dr. Magyar Károly törvényszéki orvosok, jegyző: dr. Kovács Mihály. Rendes esküdtékeknek kisorsoltattak: Oswald Pál, Csampazevics Dusan, Wagner Mátyás, Richter Hugó, Mixics Lajos, Kubányi János, Pap Miklós, Zsiross Mihály, Karaffy Ernő, Lestyánszki György, Szávicz Sándor és Petisán Péter, pótesküdt pedig Kiss Sándor.

Az esküdték szokásos figyelmeztetése után a vádlott kihallgatására került a sor. Popov Dusan beismeri bűnét s elmondja, hogy végzetes tetteinek elkövetése előtt több évig Szerbiában tartózkodott, ahonnan csak ez év április havában került vissza Nagybecskerekre, ahol Dainnénél vett magának lakást, aki már 14 év óta elvadházasságban egy Rosuly Dusan nevű emberrel. Eleinte ügyet sem vetett az asszonyra, akit bár évek óta ismert, később azonban az asszony rávette arra, hogy szerelmi viszonyt folytasson vele. Mintegy két hónapig lakott már Dainnénél, amikor hirtelen ott kellett hagynia a lakást, mert tartani kellett attól, hogy a „férj”, aki máris gyanakodni kezdett, rájön a viszonyra, de azért ezentul is gyakran felkereste az asszonyt, aki kérésére megígérte neki, hogy otthagyja a férjét és megszökik vele Szerbiába. A szökést ez év június hó 27-ikére tervezték, időközben azonban Popov megtudta, hogy kedvese csak bolondítja őt s eszeágaban sincs vele megszökni. Ez a tudat nagyon bántotta őt és június 27-ikén reggel elment Dainné házához s figyelmeztette az asszonyt, hogy elkövetkezett a szökés napja. Az asszony mindenféleképen igyekezett halasztást nyerni, de amidőn látta, hogy kedvese nem tágit, azon ürügy alatt, hogy haza megy ruhát venni, atyja házához menekült, mely az aradáci uton van. Ő aznap délelőtt elment Daitynéhoz, a házban azonban ennek nővérét találta csak, aki azt mondta neki, hogy Daityné nincs a házban, mire ő elment. Délután ismét arra ment s ekkor az asszony az ablakon keresztül észrevette őt s igyekezett észrevétlenné tenni magát. Ő látva azt, hogy az asszony csak komédiát űz belőle s mert amugy is teljesen ittas volt, borontott a háza s rátámadt az asszonyra s revolverből négyszer rálőtt, azonban a golyók nem ölték meg az asszonyt, csupán súlyosan megsebeztek. A véres tett elkövetése után kijózanodva menekülni igyekezett, de üldözőbe vették s elfogták.

A tanak közül többen eskü alatt bizonyították, hogy a vádlott a tett elkövetésekor nem volt annyira részeg, hogy ne tudta volna, mit cselekszik.

Dr. Magyar Károly és Dr. Fialowski Béla törvényszéki orvosok konstatálják, hogy mindkét lővés súlyos volt ugyan, de nem életveszélyes s hogy a lövések közvetlen közelből ejtettek.

Délben az elnök a tárgyalást felfüggesztette. Ítéletet valószínűleg csak az esti órákban hoznak.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 3-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 3.

A képviselőház ma délelőtt Perczel Dezső elnöklésével ülést tartott.

Elnök indítványára Tisza István gróf miniszterelnök házszabályrevíziós indítványának megokolását holnapra halasztják.

Bolgar Ferenc személyes kérdésben multikori szavait igazítja helyre, egyben támadja a függetlenségi pártot, hogy folyton változtatja nézeteit.

Kossuth Ferenc tiltakozása után Batthyányi Tivadar gróf szintén multkor félreértelt szavait magyarázza.

Ezután áttértek a Rábaszabályozásról szóló törvényjavaslattal tárgyalásának folytatására s ma elsősorban Tallián Béla földmívelési miniszter szólal föl. Részletesen reflektál a vitában elhangzott beszédekre és meggyőző nyilatkozatokkal dönti sorba az egyes kifogásokat. Végül kéri a javaslat elfogadását.

Utána Heltai Ferenc előadó mondja el záró beszédét s ajánlja a javaslat elfogadását.

Rakovszky István záró beszédében megint hosszasan bírálja a javaslatot s azt nem fogadja el.

Elnök indítványára a javaslat tárgyalását félbeszakítják, majd Kossuth Ferenc megindokolja az orosz-japán háború megszüntetéséért indított nemzetközi akció támogatásáról szóló indítványát.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harctérről.

Budapest, november 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokiói jelentés szerint a mandzsuriai harctéren nagy küzdelem folyik.

Budapest, november 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Mukdenből táviratozzák, tegnap óta a környéken rendkívül heves ágyudörgés hallatszik. Azt hiszik nagy csata folyik a két fél között.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, nov. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokióban, mint onnan táviratozzák, lázas izgalommal várják a híreket Port-Arthurból. Tegnap óta ugyanis általános elkeseredett ostrom folyik a vár ellen, mert mára mindenáron beakarják venni a japánok Port-Arthurt.

Budapest, november 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egybehangzó jelentések konstatálják, hogy Port-Arthurnál rendkívül heves és véres harc folyik. Az eredményről értesítés még nem érkezett.

A király Budapesten.

Budapest, november 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, a király november 5-ikén, szombaton Budapestre utazik. Az eddigi megállapodások szerint a felség két hétig marad Budapesten.

A német kereskedelmi szerződés.

Budapest, november 3. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Bécsből táviratozzák, Posadowski gróf német birodalmi államtitkár tegnap délután hosszabb ideig tanácskozott Tisza István gróf miniszterelnökkel a Németországgal kötendő kereskedelmi szerződés ügyében.

A pápa betegsége.

Budapest, november 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából megcáfolják a pápa komoly betegségről szóló híreket. A pápa mindössze egy kissé gyengélkedett a legutóbbi napokban, ma azonban már egészen jól érzi magát.

Krsztonosicsot elfogták.

Budapest, november 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Krsztonosics Jenőt, a sikkasztó komáromi közjegyző-helyettesét tegnap Monte-Carloban a rendőrség elfogta. Krsztonosicsnál 30.500 koronát és 3900 frankot találtak. Az elfogott sikkasztót Komáromba szállítják.

A balti orosz flotta ügye.

Budapest, november 3. (A „Torontál” ered. távirata.) Párisból táviratozzák: Mint a „Matin”-nek Szentpétervárról jelentik, Oroszország a balti orosz flotta ügyében kiküldendő vizsgálóbizottságba a maga részéről Kasanopov ezredest jelölte ki, aki már el is utazott Párisba, ahol a bizottság ülésezik.

A budapesti postalopás.

Budapest, november 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti postai ékszerlopás ügyének legújabb fordulata a cherbourgi osztrák-magyar konzulátus távirata, a melyet a budapesti rendőrséghez intézett. A távirat így szól: „Papp Ferenc és Pohnert Jolán a Newyork felé induló hajóra fölszálltak. Nem voltak letartóztathatók. Pappnál 60 ezer korona volt. Konzulátus.”

A rendőrségen nagy meglepetést keltett a távirat, mert a bírói elfogató parancs tegnap Cherbourgba megérkezett már.

Rémes gyilkosság.

Budapest, november 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Grácból jelentik, Buchbergben Radkersburg mellett tegnapelőtt lakásán meggyilkolva találtak Potzinger 80 éves földbirtokost. A vizsgálat most megállapította, hogy az aggastyánt hetven éves felesége és 40 éves leánya gyilkolta meg.

A szmirnai pestis.

Budapest, november 3. (A „Torontál” ered. távirata.) Konstantinápolyi jelentés szerint Szmirnában ismét két pestises haláleset fordult elő. Azonkívül Damietteben is konstatáltak egy pestis esetet.

Határidő-üzlet.

Budapest, november 3. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén a buza ára kissé emelkedett. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra) 1905. . . . . 9.98 — —
Tengeri májusra) 1905. . . . . 7.38 — —
Zab (áprilisra) 1905. . . . . 7.12 — —
Rozs (áprilisra) 1905. . . . . 7.81 — —

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1904. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 27 p.; 9 óra 23 perc (motorkocsi); délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 23 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról este 7 óra 15 p.
Módszról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; d. u. 1 óra 18 p. (motorkocsi); este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 53 p.; délután 5 óra 10 p.
Módszra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Hirdetmény.

A nagybecskereki cs. és kir. 29. gyalogezred legénységi étkezési vállalatnál az 1905. évre az alant felsorolt cikkek s állítására árlejtés hirdettetik ki:

Marhahús, disznóhús, disznózsír, liszt, fűszerárak, zöldség, savanyukáposzta.

Ajánlkozók felvilágosítást a cs. és kir. legénységi étkezési vállalatnál a korona-herceg Rezső-laktanyában kaphatnak. A kitöltött és bélyeggel ellátott ajánlatok folyó évi november hó 15-éig nyújthatók be.

(807-1.1)

A legénységi étkezési vállalat.

Bérbeadó

üzlethelyiség.

A szerb hitközség épületében levő Gresits-féle

üzlethelyiség

kedvező feltételek mellett
albérbe adandó.

Dr. Annau Ernő,

esőtömeggondnok. (804-32)

Csak eredeti orosz csomagolásban kapható.

723-103

Osztalysorsjegyek.

A VI. huzáson a következő számokat huzzák ki:

2000 koronával 30176. sz. — 500 koronával 49424. sz. — 200 koronával 185, 2542, 2545, 2572, 2597, 2598, 8904, 16408, 16456, 16460, 16467, 19731, 21595, 26520, 29323, 30765, 30766, 33289, 33295, 37703, 38577, 38599, 46141, 58729, 85379, 85385, 85386. sz.

A nyerő sorsjegyek tulajdonosait kérem, hogy sorsjegyeiket kifizetés végett hozzám benyujtsák.

A XV. sorsjátékhoz elsőosztályu sorsjegyek

1/1 a 12 kor., 1/2 a 6 kor., 1/4 a 3 kor., 1/8 a 1 kor. 50 fill.

800-22

kaphatók

Watzke Ferencnél Nagybecskerek.

Elsőrendű
tüzifa.
Valódi porosz Kitünő minőségű
szalon kőszén pirszén (coacs)
a Wildensteinségen-Richterhof-féle bányákból.
Legjobb faszén.
Kaphatók:
KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél
a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.
Továbbá a fátalpon, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz.

785-605

Rámpás kapható Dr. Brájer Lajosnál.

Feltűnést keltő olcsó árak!

A bekövetkezendő téli időnyre alább felsorolt árucikkeket ajánlunk:

Női cugos cipő frt 2.50	Női füzös cipő frt 2.75	Női gombos cipő frt 3.—	Női füzös cipő frt 3.75 Box Calf
Férfi cugos cipő frt 2.50	Férfi füzös cipő frt 3.—	Férfi füzös cipő legjobb boxbőr frt 4.25	NŐI NEMEZ GOMBOS CIPŐ frt 2.— bőborítással
NŐI FÜZÖS CIPŐ erős bőrből me-leg béléssel frt 3.—	NEMEZ FÉLCIPŐ sarkkal frt 1.—	FÉRFI NEMEZ félcipő sarkkal frt 1.20	FÉRFI CUGOS CIPŐ posztóból erős bőrborítás-sal kettős talppal frt 4.25
FÜZÖS CIPŐ leányok részére frt 1.80	GOMBOS CIPŐ leányok részére frt 2.—	FÜZÖS és GOMBOS CIPŐ gyermekek részére 90 kr. és feljebb	SZINES MICADO férfiak, nők és gyermekek részére 60 krtól frt 1.—

„TURUL” cipőgyár részvénytársaság

ezelőtt Mődlingi cipőárak.

Főraktár NAGYBECSKEREK.

278-142 (60:22)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.